

Meret-Neith

Recent onderzoek aan een van de zogeheten koningsgraven in de necropool van Um el Qaab bij Abydos heeft een aantal interessante resultaten opgeleverd. Dit graf, bekend als graf Y, werd voor het eerst opgegraven in 1900 door de beroemde Engelse archeoloog Sir Flinders Petrie. Op twee stèles die toen werden gevonden stond de naam van een vrouw met de naam Meret-Neith. De grootte van haar graf en de nabijheid van een serie graven van farao's uit de eerste dynastie bracht Petrie tot de conclusie dat dit graf had toebehoord aan dezelfde Meret-Neith wier naam voorkomt op de zogenaamde koningslijst uit het graf van farao Den, een van de farao's van de eerste dynastie. Sindsdien menen veel archeologen en historici dat zij de eerste vrouwelijke farao van Egypte was. Toch was er ook twijfel over deze toewijzing, want bij opgravingen in Sakkarā waar ook een

graf werd ontdekt dat aan haar zou hebben toebehoord, trof men een inscriptie aan waarin zij genoemd wordt als moeder van Den. Dat zou betekenen dat zij wellicht 'slechts' als regentes tijdelijk had geregeerd voor haar nog jonge zoon.

Rondom het graf van Meret-Neith in Abydos werden door Petrie nog een tiental graven gevonden van dienaeren en hooggeplaatste ambtenaren. Die zouden tegelijk met haar daar begraven zijn. Het zou daarbij gaan om een vorm van mensenoffers zoals dat uit andere (oude) culturen bekend is. Het recente onderzoek van het grafcomplex van Meret-Neith en de daaromheen liggende graven heeft nu aangetoond dat dit idee definitief naar de prullenbak moet worden verwezen. Christiana Köhler, de leider van het onderzoek, heeft namelijk aangetoond dat de graven rondom Meret-Neith's graf uit verschillende periodes stammen, sommigen waren duidelijk ouder en anderen zijn pas aangelegd nadat haar graf was voltooid. 'Het duidelijke bewijs dat er geen sprake is van gelijktijdige bijzetting, laat staan van mensenoffers'.

In het graf werd ook nog een nieuwe inscriptie ontdekt en daarop wordt Meret-Neith omschreven als 'beheerster van de koninklijke schatkamer'. Christiana Köhler: 'Hoewel het om een zeer prestigieuze titel gaat valt dat moeilijk te rijmen met een eventueel faraoschap. Maar wel met het moederschap van farao Den.' Kortom, Meret-Neith was vermoedelijk de moeder van Den en had als zodanig een hoge functie aan het hof.

Een interessante vondst die het team van Köhler deed was meer dan 100 wijn kruiken waarvan een groot deel nog verzegeld was. 'Afgesloten wijnkruiken worden heel zelden gevonden en zoveel bij elkaar is zeker heel bijzonder.' De onderzoekers hopen binnenkort de inhoud te kunnen onderzoeken. Volgens Köhler is de kans dat de wijn nog drinkbaar is echter vrijwel uitgesloten. (*Joost Vermeulen*) ◀

◀ Een deel van de recentevondst van 5000jaar oude wijnkruiken in het graf van Meret-Neith bij Abydos, Egypte. Een groot deel daarvan was nog verzegeld. (FOTO: CHRISTIANA KÖHLER)